EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.6.2016
COM(2016) 383 final

ANNEXES 1 to 6

PRILOGE

k

predlogu priporočila Sveta

o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in razveljavitvi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje

PRILOGA I

Opredelitev pojmov

V Priporočilu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) *Kvalifikacija*: formalni rezultat postopka ocenjevanja in vrednotenja, ki se pridobi, kadar pristojni organ določi, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde;

(b) *Nacionalni sistem kvalifikacij*: vsi vidiki delovanja države članice, povezani s priznavanjem učenja, in drugi mehanizmi, ki povezujejo izobraževanje in usposabljanje s trgom dela in civilno družbo. To zajema vzpostavljanje in razvoj institucionalnih ureditev in postopkov, povezanih z zagotavljanjem kakovosti, ocenjevanjem in dodeljevanjem kvalifikacij. Nacionalni sistem kvalifikacij je lahko sestavljen iz več podsistemov in lahko vključuje nacionalno ogrodje kvalifikacij;

(c) *Nacionalni sistem kvalifikacij*: orodje za razvrščanje kvalifikacij na podlagi niza meril za dosežene posamezne ravni učenja, katerega namen je povezovati in koordinirati nacionalne podsisteme kvalifikacij ter izboljšati preglednost, dostopnost, napredek in kakovost kvalifikacij v zvezi s trgom dela in civilno družbo;

(d) *Mednarodna kvalifikacija* potrdilo, spričevalo, diploma ali naziv, ki jih podeli mednarodni organ (ali nacionalni organ, ki je prejel akreditacijo mednarodnega organa) in jih uporablja več kot ena država; vključujejo učne izide na osnovi standardov, ki jih je pripravil mednarodni organ, organizacija ali podjetje;

(e) *Mednarodna področna kvalifikacija* mednarodna kvalifikacija, relevantna za sektor gospodarske dejavnosti, ki jo je pripravila mednarodna področna organizacija ali mednarodno podjetje;

(f) *Učni izidi*: izjave o tem, kaj učenec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa;

(g) *Znanje:* rezultat osvajanja informacij prek učenja. Znanje je skupek dejstev, načel, teorij in praks na področju dela ali študija. V okviru evropskega ogrodja kvalifikacij je znanje opisano kot teoretično in/ali podatkovno;

(h) *Znanja in spretnosti*: sposobnost uporabe znanja in strokovnega znanja za izvedbo nalog in reševanje problemov. V okviru evropskega ogrodja kvalifikacij so znanja in spretnosti opisani kot kognitivni (vključujejo uporabo logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) ali praktični (vključujejo ročne spretnosti in uporabo metod, gradiv, orodij in instrumentov);

(i) *Odgovornost/samostojnost* v okviru EOK je sposobnost učenca, da znanje ter znanja in spretnosti uporablja samostojno in odgovorno.

(j) *Vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja:* postopek potrjevanja, v katerem pooblaščeni organ potrdi, da je posameznik pridobil učne izide, ki ustrezajo določenemu standardu, in vključuje naslednje štiri različne faze: opredelitev posebnih izkušenj posameznika v okviru dialoga, dokumentiranje izkušenj posameznika, da se zagotovi njihova prepoznavnost, formalno vrednotenje teh izkušenj; ter potrjevanje rezultatov vrednotenja, ki je lahko podlaga za delno ali polno kvalifikacijo;

(k) *Formalno priznavanje učnih izidov:* postopek, v katerem pristojni organ pridobljenim učnim izidom dodeli uradni status za namene nadaljnjega izobraževanja ali zaposlitve, in sicer z i) dodeljevanjem kvalifikacij (potrdila, spričevala ali nazivi), ii) vrednotenjem

neformalnega in priložnostnega učenja, iii) priznavanjem enakovrednosti, kreditnih točk ali oprostitev;

(l) *Kreditna točka:* dokazuje, da je del kvalifikacije, ki jo sestavlja skladen nabor učnih izidov, ovrednotil in priznal pooblaščeni organ v skladu z dogovorjenim standardom; kreditno točko dodelijo pristojni organi, ko je posameznik dosegel določene učne izide, dokazane z ustreznimi ocenami; kreditno točko je mogoče izraziti s kvantitativno vrednostjo (npr. s krediti ali kreditnimi točkami), ki odraža predvideno obremenitev tipičnega posameznika, da ta doseže ustrezne učne izide;

(m) *Sistemi kreditnih točk:* sistemi za priznavanje kreditnih točk. Ti sistemi lahko med drugim obsegajo enakovrednosti, oprostitve, enote/module, ki se lahko zbirajo in prenašajo, samostojnost izvajalcev pri prilagoditvi učnih poti in kreditne točke prek vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja;

(n) *Prenašanje kreditnih točk:* postopek, ki posameznikom, ki so pridobili kreditne točke v enem okviru, omogoča, da se te ovrednotijo in priznajo v drugem okviru.

PRILOGA II

Opisniki, ki opredeljujejo ravni evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK)

Vsaka od teh osmih ravni je opredeljena z nizom opisnikov, ki navajajo učne izide[1] glede na kvalifikacije na navedeni ravni v katerem koli sistemu kvalifikacij.			
	Znanje	Znanja in spretnosti	Odgovornost/samostojnost
	V okviru EOK je znanje opisano kot teoretično in/ali podatkovno.	V okviru EOK so znanja in spretnosti opisani kot kognitivni (vključujejo uporabo logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in praktični (vključujejo ročne spretnosti in uporabo metod, gradiv, orodij in instrumentov).	V okviru EOK je odgovornost/samostojnost opisana kot sposobnost učenca, da znanje ter znanja in spretnosti uporablja samostojno in odgovorno.
Raven 1 Učni izidi na ravni 1 so	osnovno splošno znanje	osnovna znanja in spretnosti, potrebni za izvedbo preprostih nalog	delo ali študij pod neposrednim nadzorom v strukturiranem okviru
Raven 2 Učni izidi na ravni 2 so	osnovno podatkovno znanje s področja dela ali študija	osnovna kognitivna in praktična znanja in spretnosti, potrebni za uporabo ustreznih informacij za izvedbo nalog in reševanje rutinskih problemov z uporabo preprostih pravil in orodij	delo ali študij pod nadzorom in delno samostojno
Raven 3 Učni izidi na ravni 3 so	poznavanje dejstev, načel, postopkov in splošnih pojmov s področja dela ali študija	nabor kognitivnih in praktičnih znanj in spretnosti, potrebnih za dokončanje nalog in reševanje problemov z izbiro in uporabo osnovnih metod, orodij, gradiv in informacij	prevzem odgovornosti za dokončanje nalog pri delu ali študiju med reševanjem problemov prilagajanje lastnega vedenja okoliščinam
Raven 4 Učni izidi na ravni 4 so	podatkovno in teoretično znanje v širšem okviru na področju dela ali študija	nabor spoznavnih in praktičnih znanj in spretnosti, potrebnih za pripravo rešitev specifičnega problema na področju dela ali študija	samostojno delovanje v okviru smernic na področjih dela ali študija, ki so navadno predvidljive, vendar se lahko spremenijo nadzor rutinskega dela drugih, prevzem delne odgovornosti za ocenjevanje in izboljšanje delovnih ali študijskih dejavnosti
Raven 5* Učni izidi na ravni 5 so	celostno, specializirano, podatkovno in teoretično znanje na področju dela ali študija in zavedanje o mejah tega znanja	celoten nabor kognitivnih in praktičnih znanj in spretnosti, potrebnih za pripravo ustvarjalnih rešitev abstraktnih problemov	vodenje in nadzor v okviru delovnih ali študijskih dejavnosti, pri katerih spremembe niso predvidljive pregled in razvijanje svojega delovanja in delovanja drugih

[1] Učni izidi so izjave o tem, kaj učenec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Učni izidi so na splošno opredeljeni kot „znanje, znanja in spretnosti ter kompetence“. V okviru EOK je zadnji element omejen na „odgovornost/samostojnost“, saj navedeni opisniki odražajo izjave, skupno dogovorjene med državami članicami glede uporabe tega priporočila, te pa ne ustrezajo popolnoma konceptualnim opredelitvam.

Raven 6** Učni izidi na ravni 6 so	poglobljeno znanje s področja dela ali študija, skupaj s kritičnim razumevanjem teorij in načel	zahtevnejša znanja in spretnosti, ki dokazujejo obvladanje in inovativnost, potrebni za reševanje kompleksnih in nepredvidljivih problemov na specializiranem področju dela ali študija	vodenje kompleksnih tehničnih ali strokovnih dejavnosti ali projektov, prevzemanje odgovornosti za sprejemanje odločitev v nepredvidljivem delovnem ali študijskem okviru prevzemanje odgovornosti za vodenje strokovnega razvoja posameznikov ali skupin
Raven 7 Učni izidi na ravni 7 so	visoko specializirano znanje, ki delno vključuje najnovejša spoznanja s področja dela ali študija, kot podlaga za izvirna dognanja in/ali raziskave kritično zavedanje o vprašanjih znanja z določenega področja in na stičiščih med posameznimi področji	specializirana znanja in spretnosti za reševanje problemov, potrebni pri raziskavah in/ali inovacijah za razvoj novega znanja in postopkov ter za povezovanje znanja z različnih področij	vodenje in preoblikovanje okvirov dela ali študija, ki so kompleksni, nepredvidljivi in do katerih je treba pristopati z novimi strategijami prevzemanje odgovornosti za prispevanje k strokovnemu znanju in praksi in/ali za pregled strateškega delovanja delovnih skupin
Raven 8**** Učni izidi na ravni 8 so	najbolj izpopolnjeno znanje na področju dela ali študija in na stičiščih med posameznimi področji	najzahtevnejša in specializirana znanja in spretnosti ter tehnike, vključno s sintezo in vrednotenjem, potrebni za reševanje kritičnih problemov v raziskavah in/ali inovacijah, ter za razširitev in ponovno opredelitev obstoječega znanja ali poklicnih praks	izkazovanje znatne avtoritete, inovativnosti, samostojnosti, znanstvene in poklicne integritete ter trajne zavezanosti razvijanju novih zamisli ali procesov na vodilnih področjih dela ali študija, vključno z raziskavami

Združljivost z ogrodjem kvalifikacij evropskega visokošolskega prostora

Ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor zagotavlja opisnike za tri cikle, o katerih so se dogovorili ministri za visoko šolstvo na zasedanju v Bergnu maja 2005 v okviru bolonjskega procesa. Opisnik za posamezni cikel ponuja splošno izjavo o tipičnih pričakovanjih glede dosežkov in sposobnosti, povezanih s kvalifikacijami, ki pomenijo zaključek navedenega cikla.

* Opisnik za kratki cikel, ki ga je oblikovala skupna pobuda za kakovost kot del bolonjskega procesa (v okviru prvega cikla ali povezan z njim), ustreza učnim izidom za raven 5 EOK.

** Opisnik za prvi cikel ustreza učnim izidom za raven 6 EOK.

*** Opisnik za drugi cikel ustreza učnim izidom za raven 7 EOK.

**** Opisnik za tretji cikel ustreza učnim izidom za raven 8 EOK.

PRILOGA III

Merila in postopki za umeščanje nacionalnih ogrodij in sistemov kvalifikacij v evropsko ogrodje kvalifikacij

1. Pristojni organi jasno določijo in objavijo odgovornosti in/ali zakonsko pristojnost vseh ustreznih nacionalnih organov, vključenih v postopek umeščanja.
2. Povezava med nacionalnim ogrodjem ali sistemom kvalifikacij ter opisniki za posamezne ravni EOK je jasna in dokazljiva.
3. Nacionalno ogrodje ali sistem kvalifikacij in njegove kvalifikacije temeljijo na načelu in cilju učnih izidov ter so povezani z ureditvami vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja ter sistemi kreditnih točk, če obstajajo.
4. Postopki za vključevanje kvalifikacij v nacionalno ogrodje kvalifikacij ali za opis mesta kvalifikacij v nacionalnem sistemu kvalifikacij so pregledni.
5. Nacionalni sistemi za zagotavljanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja so povezani z nacionalnim ogrodjem ali sistemom kvalifikacij ter so skladni z načeli za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV k temu priporočilu.
6. Postopek umeščanja vključuje izrecno potrditev ustreznih organov za zagotavljanje kakovosti, da je poročilo o umeščanju v skladu z ustreznimi nacionalnimi predpisi in praksami za zagotavljanje kakovosti.
7. V postopek umeščanja so vključeni mednarodni strokovnjaki, poročila o umeščanju pa vsebujejo pisno izjavo vsaj dveh mednarodnih strokovnjakov iz dveh različnih držav o postopku umeščanja.
8. Pristojni nacionalni organ ali organi potrdijo umestitev nacionalnega ogrodja ali sistema kvalifikacij v EOK. Pristojni nacionalni organi objavijo skupno celovito poročilo s podrobno razlago umeščanja in utemeljitvami. Poročilo obravnava vsako merilo posebej. To poročilo se lahko uporablja za samopotrjevanje glede na ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor in v skladu z merili slednjega za samopotrjevanje.
9. Po možnosti v treh mesecih od potrditve poročila o umeščanju ali njegovega dopolnila države članice in druge sodelujoče države objavijo poročilo o umeščanju in zagotovijo ustrezne informacije za namene primerjave na ustreznih evropskih spletnih storitvah.
10. Po koncu postopka umeščanja kvalifikacij bi morala vsa nova potrdila, spričevala ali priloge o kvalifikacijah, ki jih izdajo pristojni organi, vsebovati jasno umestitev – s pomočjo nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij – na ustrezno raven EOK.

PRILOGA IV

Načela zagotavljanja kakovosti za kvalifikacije, umeščene v evropski okvir kvalifikacij[2]

Zagotavljanje kakovosti bi moralo zajemati poklicno izobraževanje in usposabljanje, visokošolsko izobraževanje, neformalno in priložnostno učenje v zasebnem sektorju ali mednarodne kvalifikacije, umeščene v EOK, da bi se povečalo zaupanje v njihovo kakovost in raven. Načela za zagotavljanje kakovosti na evropski ravni splošnega izobraževanja so predmet razprav, ki potekajo v okviru ET 2020.

Brez poseganja v nacionalne ureditve za zagotavljanje kakovosti, ki se uporabljajo za nacionalne kvalifikacije, je za **zagotavljanje kakovosti za *kvalifikacije*, ki so umeščene v EOK**, značilno, da:

1. obravnava pripravo kvalifikacij, ter uporabo pristopa, ki temelji na izidih učenja;
2. obravnava postopek potrjevanja, pri čemer zagotavlja veljavno in zanesljivo ocenjevanje glede na dogovorjene in pregledne standarde, ki temeljijo na učnih izidih;
3. zajema mehanizme povratnih informacij in postopke za stalno izboljševanje;
4. vključuje vse ustrezne zainteresirane strani v vseh fazah postopka;
5. zajema enotne metode vrednotenja, ki povezujejo samoocenjevanje in zunanji pregled;
6. je sestavni del notranjega upravljanja (vključno z dejavnostmi podizvajalcev) organov, ki dodeljujejo kvalifikacije, umeščene v EOK;
7. temelji na jasnih in merljivih ciljih, standardih in smernicah;
8. podprto je z ustreznimi viri;
9. vključuje sistematično in ciklično ocenjevanje notranjih sistemov za zagotavljanje kakovosti v zvezi s kvalifikacijami, ki ga izvajajo zunanji nadzorni organi in temelji vsaj na načelih iz te priloge;
10. vključuje objavo rezultatov ocenjevanja, vključno z elektronsko dostopnostjo na nacionalni in evropski ravni.

Zunanji nadzorni organi ali agencije iz načela 9 bi morali biti predmet cikličnega zunanjega pregleda s strani pristojnih organov. Rezultati tega zunanjega pregleda zunaj področja visokošolskega izobraževanja bi morali biti javno in v elektronski obliki na voljo prek evropskega registra.

[2] Ta skupna načela so v celoti skladna z evropskimi standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG) in evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET).

PRILOGA V

Načela za sisteme kreditnih točk, povezane z evropskim ogrodjem kvalifikacij

EOK in nacionalna ogrodja kvalifikacij, kadar jih dopolnjujejo sistemi kreditnih točk, zagotavljajo boljšo podporo posameznikom pri prehodih i) med različnimi ravnmi izobraževanja in usposabljanja, ii) znotraj področij izobraževanja in usposabljanja ter med njimi, iii) med izobraževanjem in usposabljanjem ter trgom dela ter (iv) znotraj države in prek njenih meja. Različni sistemi kreditnih točk, ki so tesno povezani s sistemi in ogrodji kvalifikacij, bi morali sodelovati pri podpiranju prehodov in olajševanju napredovanja učencev.

V ta namen bi morali biti sistemi kreditnih točk, povezani z umeščanjem kvalifikacij v EOK, v skladu z naslednjimi načeli:

1. Treba bi bilo vzpostaviti sisteme kreditnih točk, da bi se oblikovale prožne učne poti v korist posameznih učencev.
2. Pri oblikovanju in razvoju kvalifikacij bi bilo treba sistematično uporabljati pristop na podlagi učnih izidov in ustrezne ureditve kreditnih točk, da se omogočita lažje prenašanje (sestavnih delov) kvalifikacij in napredek pri učenju.
3. Sistemi kreditnih točk bi morali olajšati prenašanje učnih izidov in napredovanje učencev preko institucionalnih in državnih meja.
4. Sisteme kreditnih točk je treba podkrepiti z jasnim in preglednim zagotavljanjem kakovosti.
5. Kreditne točke, ki jih je posameznik pridobil, morajo biti dokumentirane, pri čemer je treba navesti pridobljene učne izide, njihovo raven, ime institucije, pristojne za dodeljevanje kreditnih točk, in, kadar je ustrezno, vrednost, povezano s kreditno točko.
6. Sistemi prenašanja in zbiranja kreditnih točk bi si morali prizadevati za sinergije z ureditvami vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja ter olajševanje in spodbujanje prenosa in napredovanja učencev.
7. Sisteme kreditnih točk bi bilo treba razviti in izboljšati s sodelovanjem med zainteresiranimi stranmi na nacionalni in evropski ravni.

PRILOGA VI

Okvirni elementi enotne predloge za elektronsko objavo informacij o kvalifikacijah

<table>
<tr><th colspan="3">PODATKI</th><th>Obvezno/neobvezno</th></tr>
<tr><td colspan="3">Naziv kvalifikacije</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Področje (subject)*</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Država/regija (oznaka)</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Raven EOK</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Naziv kvalifikacije</td><td rowspan="3">Bodisi</td><td>Znanje</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td>Znanja in spretnosti</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td>Odgovornost/samostojnost</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td>Bodisi</td><td>Besedilno polje z opisom tega, kar naj bi učenec po pričakovanjih znal, razumel in bil sposoben opraviti</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Organ, pristojen za dodelitev**</td><td>Obvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Kreditne točke/nominalna obremenitev za dosego učnih izidov</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Notranji postopki za zagotavljanje kakovosti</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Zunanji nadzorni organ</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Dodatne informacije o kvalifikaciji</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Vir informacij</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Povezava na ustrezno prilogo o kvalifikaciji</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Spletni naslov kvalifikacije</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Jezik informacije (oznaka)</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Vpisni pogoji</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Datum izteka (če je ustrezno)</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Postopki za pridobitev kvalifikacije</td><td>Neobvezno</td></tr>
<tr><td colspan="3">Povezava s poklici</td><td>Neobvezno</td></tr>
</table>

* ISCED-F 2013.

** Minimalne obvezne informacije o organu, ki je pristojen za dodeljevanje, naj bi olajšale iskanje informacij o tem organu. To bi bilo ime organa, ki je pristojen za dodeljevanje, ali po potrebi ime skupine organov, pristojnih za dodeljevanje, dopolnjeno s spletnim naslovom ali kontaktnimi podatki